



BRUSSEL ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Uitgave: April 2024

Betaald educatief verlof

Monitoring 2021-2022

Disclaimer :

De statistieken en grafieken in dit document zijn gebaseerd op gegevens die op vrijwillige basis aan het bestuur zijn bezorgd, en zijn dus soms onvolledig.

De bedoeling van dit document is algemene tendensen voor te stellen wat betreft het nemen van betaald educatief verlof. Sommige resultaten en totalen kunnen dus lichtjes variëren afhankelijk van de uitgevoerde testen.

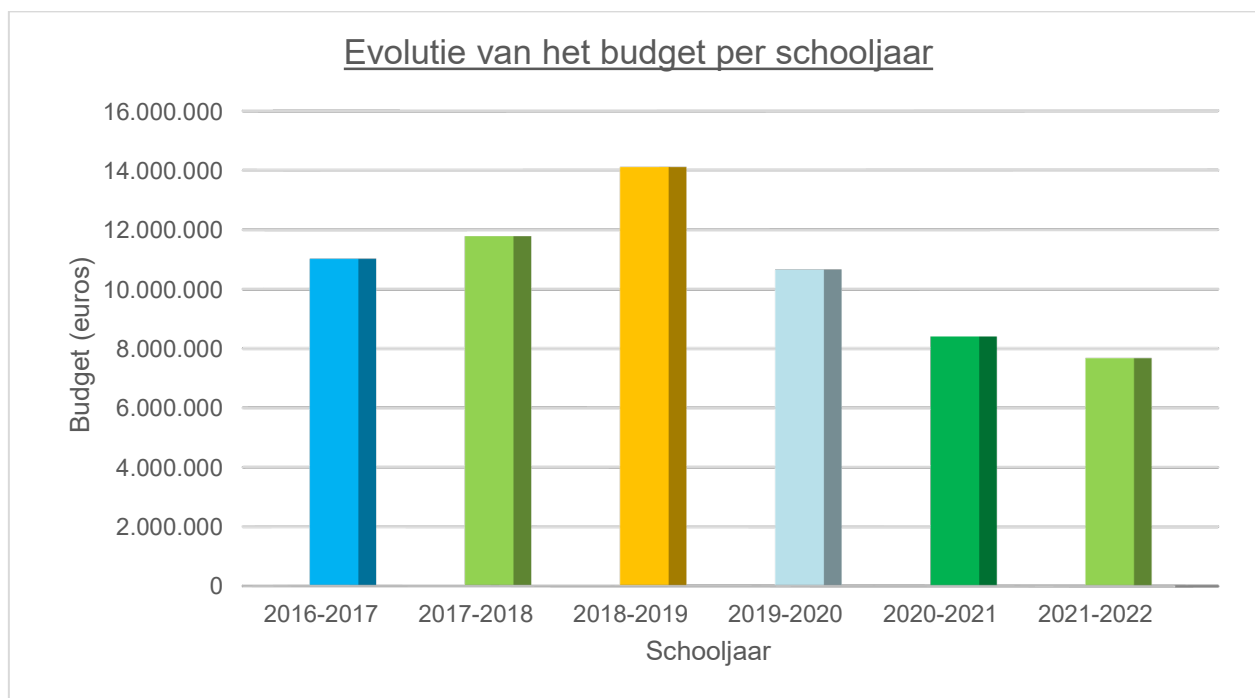
Inhoudsopgave

• Evolutie van het budget.....	4
• Evolutie van het aantal dossiers en het aantal werknemers	5
• Evolutie van het aantal uren	6
• Geslacht van de werknemers voor 2021-2022	7
• Evolutie van het geslacht van de werknemers	8
• Arbeidstijd van de werknemers voor 2021-2022	9
• Evolutie van de arbeidstijd van de werknemers	10
• Opleidingen gekoppeld aan een knelpuntberoep voor 2021-2022	11
• Evolutie van de opleidingen gekoppeld aan een knelpuntberoep	12
• Type opleiding gevolgd door de werknemers voor 2021-2022	13
• Evolutie van het type opleiding gevolgd door de werknemers	14
• De belangrijkste paritaire comités voor 2021-2022	15
• Evolutie van de belangrijkste paritaire comités	16
• Rechtsvormen voor 2021-2022	17
• Evolutie van de belangrijkste rechtsvormen.....	18
• Conclusie	19



Evolutie van het budget

Schooljaar	Budget (euros)
2016-2017	11.026.436,78 €
2017-2018	11.783.448,74 €
2018-2019	14.113.329,72 €
2019-2020	10.661.690,49 €
2020-2021	8.406.475,59 €
2021-2022	7.679.427,01 €

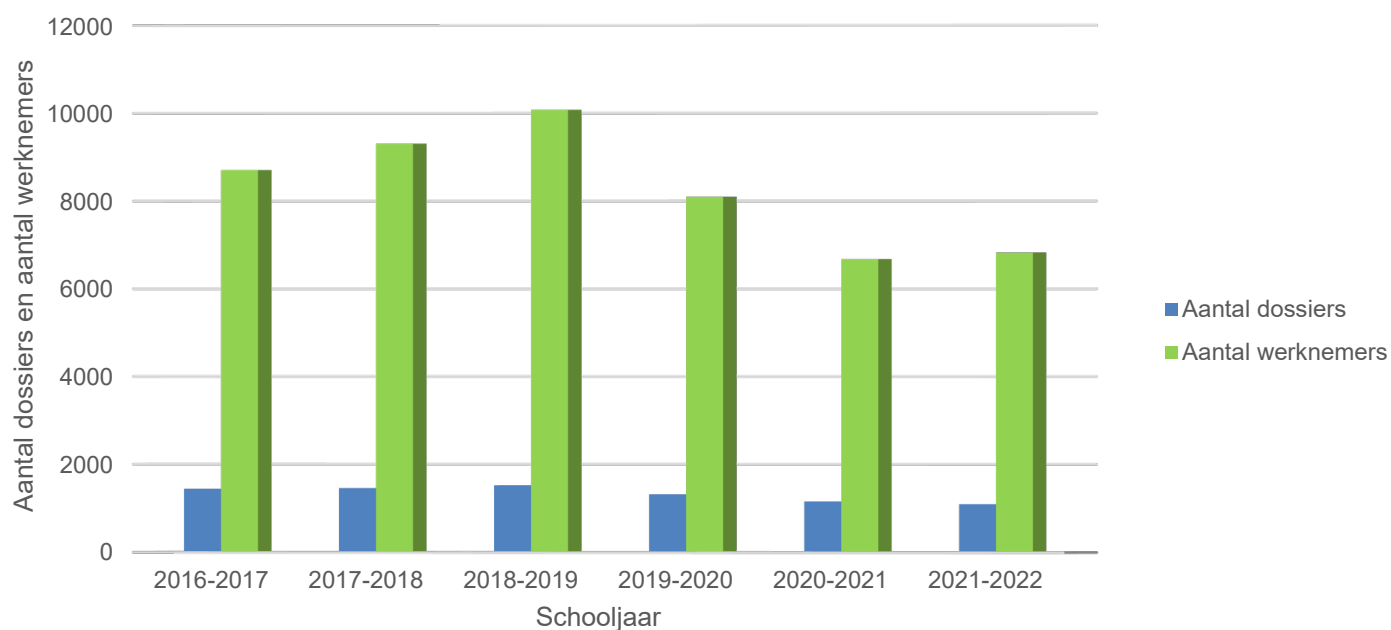




Evolutie van het aantal dossiers en het aantal werknemers

Schooljaar	Aantal dossiers	Aantal werknemers
2016-2017	1445	8707
2017-2018	1461	9307
2018-2019	1526	10078
2019-2020	1321	8097
2020-2021	1158	6678
2021-2022	1097	6826

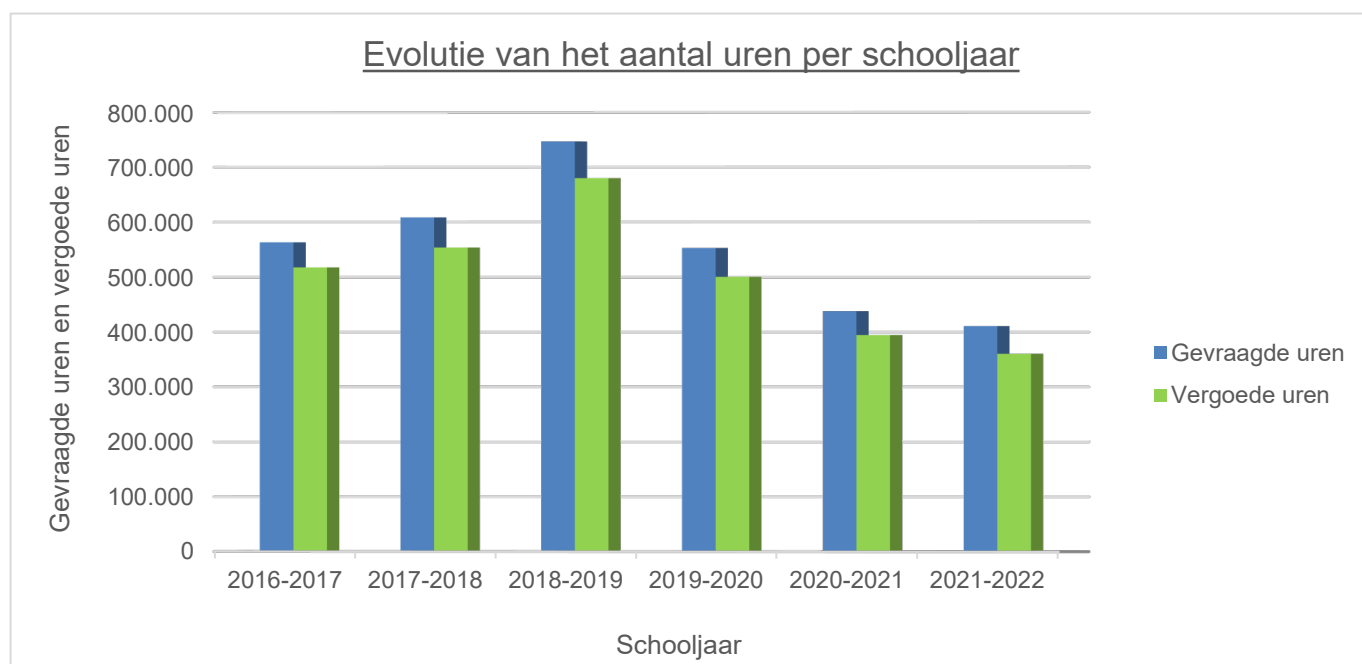
Evolutie van het aantal dossiers en het aantal werknemers per schooljaar





Evolutie van het aantal uren

Schooljaar	Gevraagde uren	Vergoede uren	Percentage
2016-2017	563.521,02 u	517.749,21 u	91,88%
2017-2018	608.789,61 u	554.011,61 u	91,00%
2018-2019	747.013,36 u	680.223,93 u	91,06%
2019-2020	553.194,23 u	500.548,83 u	90,48%
2020-2021	438.046,48 u	394.670,20 u	90,10%
2021-2022	411.020,41 u	360.536,46 u	87,72%

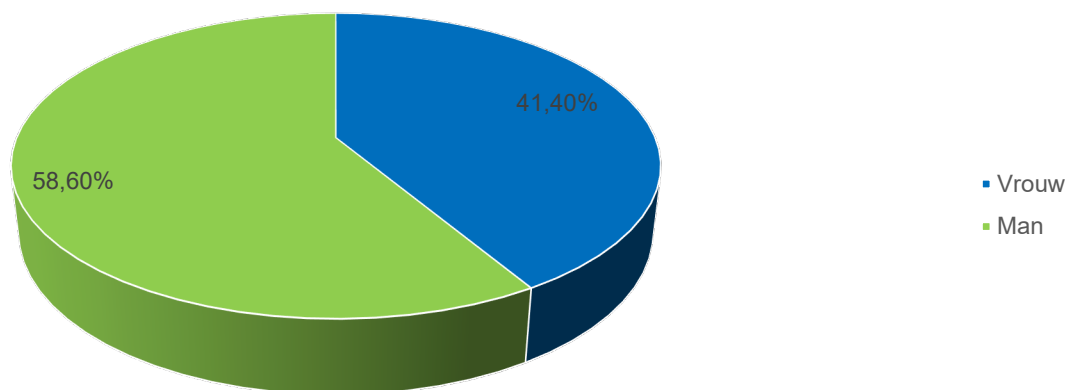




Geslacht van de werknemers voor 2021-2022

Geslacht	Aantal werknemers	Percentage
Vrouw	2826	41,40%
Man	4000	58,60%

Geslacht van de werknemers voor 2021-2022

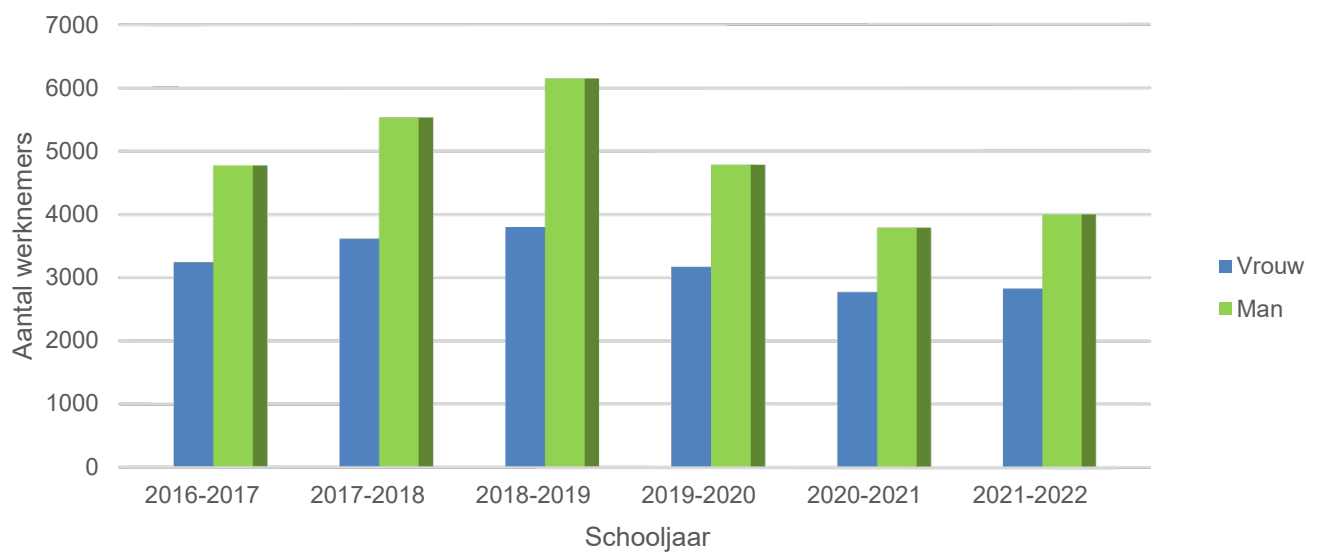




Evolutie van het geslacht van de werknemers

Geslacht	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Vrouw	3242	3615	3800	3170	2773	2826
Man	4774	5530	6146	4784	3788	4000
% Vrouw	40,44%	39,53%	38,21%	39,85%	42,26%	41,40%

Evolutie van het geslacht van de werknemers per schooljaar

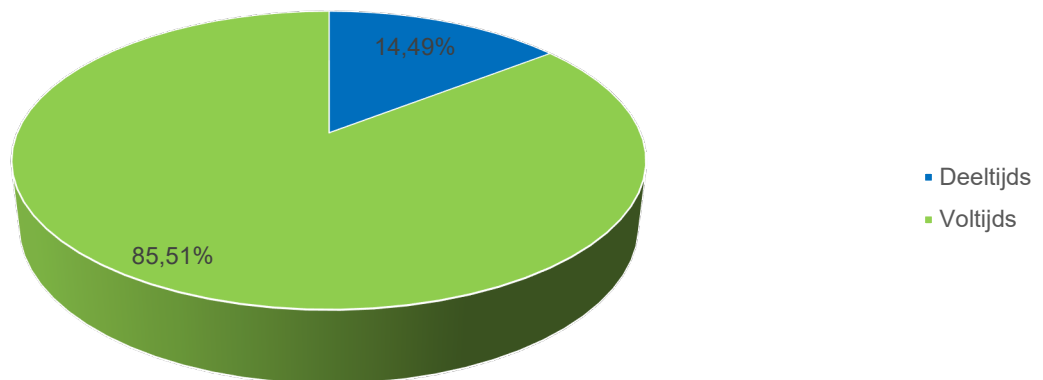




Arbeidstijd van de werknemers voor 2021-2022¹

Arbeidstijd	Aantal werknemers	Percentage
Deeltijds	989	14,49%
Voltijds	5837	85,51%

Arbeidstijd van de werknemers voor 2021-2022



¹ In de huidige wetgeving zijn de toekenningsvoorwaarden voor deeltijdse werknemers nogal ingewikkeld. De regels variëren immers naargelang de begunstigde een arbeidsovereenkomst in een vast of een variabel arbeidsrooster tewerkgesteld is; of de werknemer er recht op heeft, hangt vaak af van het feit of de opleiding wel of niet wordt gegeven tijdens de werkuren van de cursist.

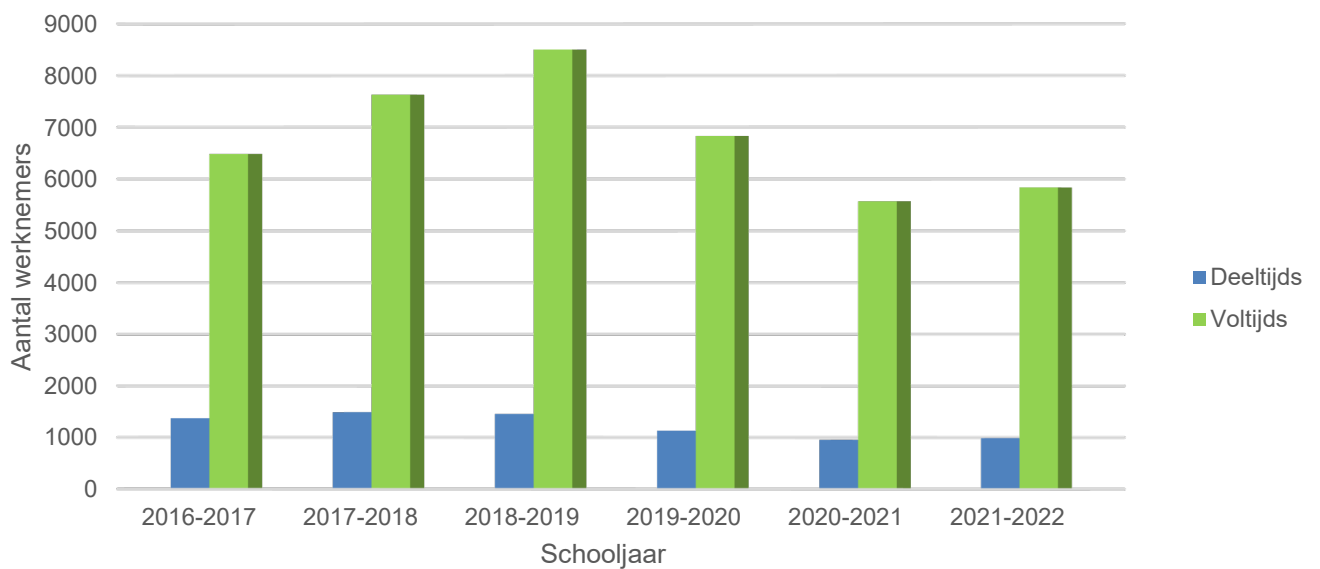
De toekenningsvoorwaarden zijn dus erg strikt, vooral voor deeltijdse werknemers met een vast werkrooster: ze moeten minstens halftijds werken om recht op BEV te hebben, en indien ze minder dan een vier-vijfde tewerkgesteld zijn, kunnen ze enkel gebruikmaken van de maatregel om een beroepsopleiding te volgen, die dan ook nog eens uitsluitend tijdens hun werkuren gegeven wordt. Ze moeten bovendien verantwoorden waarom ze niet anders kunnen dan de opleiding te volgen tijdens de werkuren.



Evolutie van de arbeidstijd van de werknemers

Arbeidstijd	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Deeltijds	1372	1489	1457	1132	957	989
Voltijds	6486	7631	8501	6833	5571	5837
% Deeltijds	17,46%	16,33%	14,63%	14,21%	14,66%	14,49%

Evolutie van de arbeidstijd van de werknemers per schooljaar

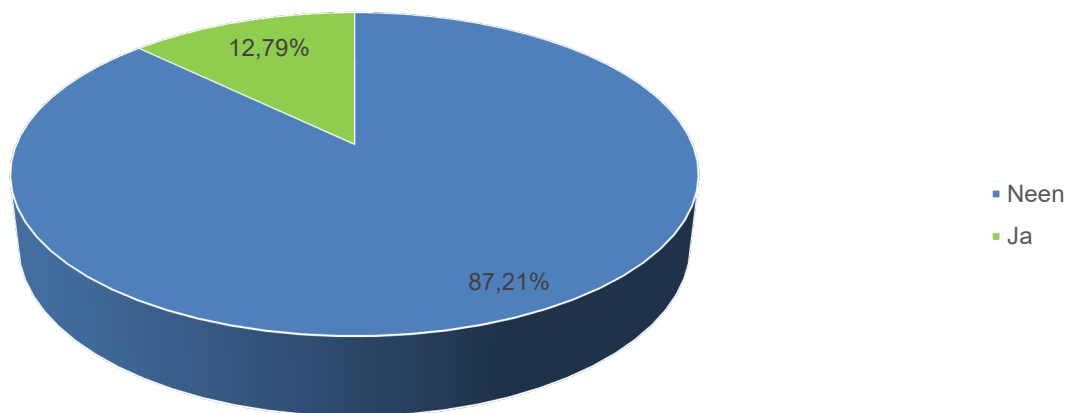




Opleidingen gekoppeld aan een knelpuntberoep voor 2021-2022

Plafond 180 uur van toepassing?	Aantal werknemers	Percentage
Neen	5953	87,21%
Ja	873	12,79%

Opleidingen gekoppeld aan een knelpuntberoep voor 2021-2022

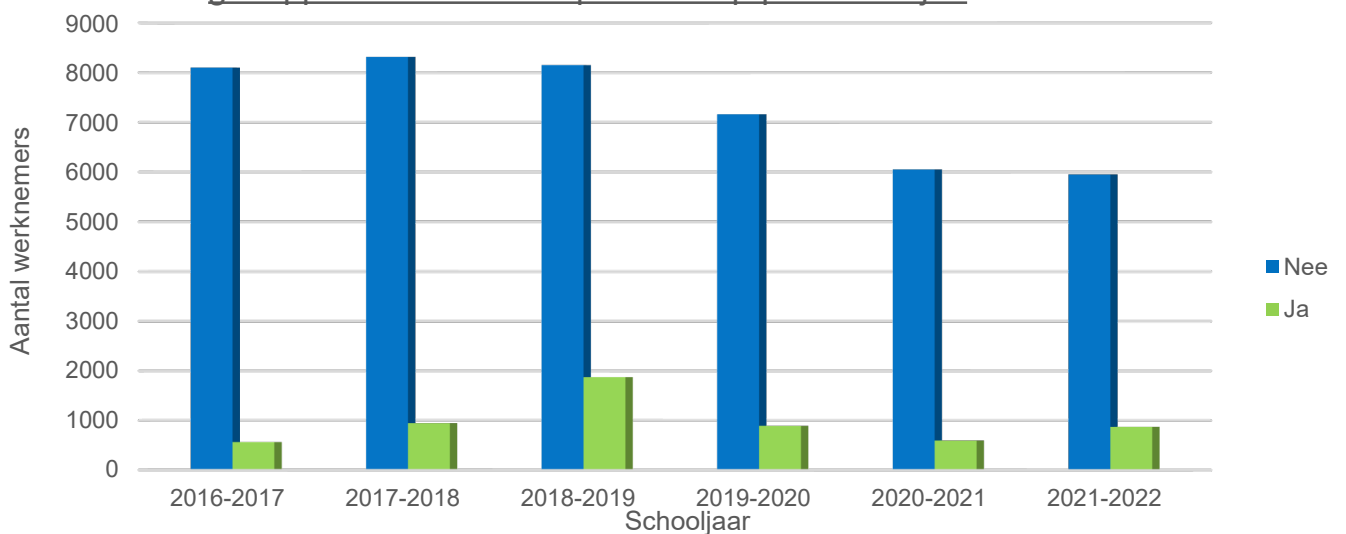




Evolutie van de opleidingen gekoppeld aan een knelpuntberoep

Knelpuntberoep	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Nee	8100	8314	8149	7161	6054	5953
Ja	565	946	1874	894	598	873
% Ja	6,52%	10,22%	18,70%	11,10%	8,99%	12,79%

Evolutie van het aantal werknemers die een opleiding volgen gekoppeld aan een knelpuntberoep per schooljaar

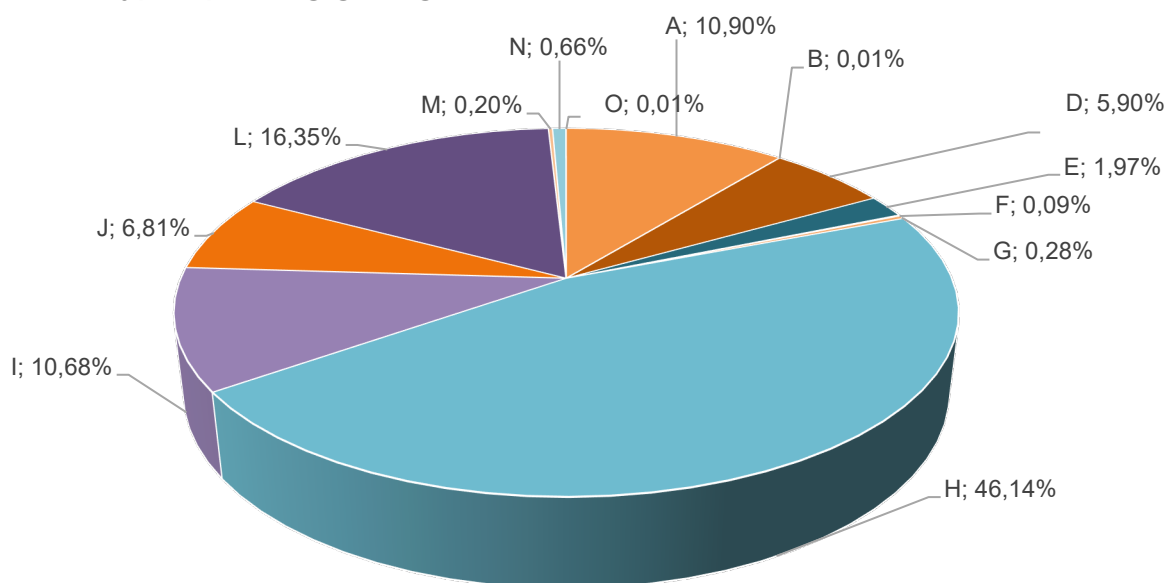




Type opleiding gevolgd door de werknemers voor 2021-2022

Opleidingen	Aantal werknemers	Pourcentage
A Volwassenenonderwijs	748	10,90%
B Het Deeltijds Kunstonderwijs	1	0,01%
D BA/MA Hoger Onderwijs (avond/weekend)	405	5,90%
E Vorming in de middenstand	135	1,97%
F Landbouw	6	0,09%
G Examens voor de middenjury	19	0,28%
H Sectorale Opleidingen	3166	46,14%
I BO Erkend door de Erkeningscommissie	733	10,68%
J Algemene opleidingen	467	6,81%
L Taalonderwijs Sociale Promotie	1122	16,35%
M Validering van de competenties	14	0,20%
N Niet-erkende cursussen	45	0,66%
O VDAB/Forem/BXL-Formation/Arbeidsamt	1	0,01%

Type opleiding gevolgd door de werknemers voor 2021/2022





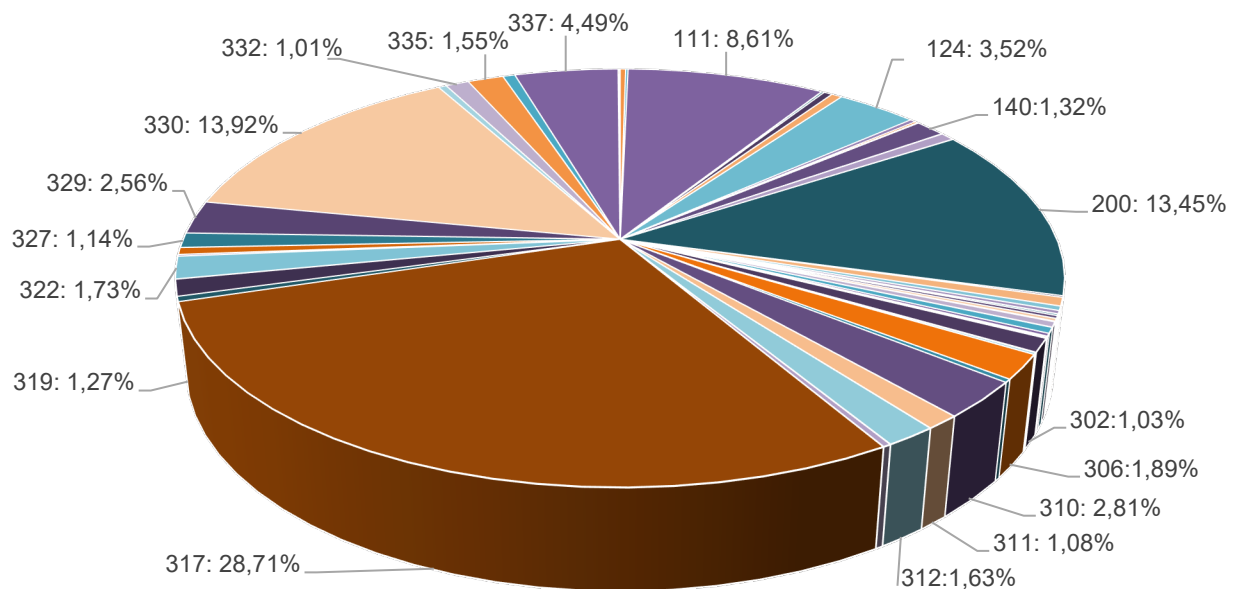
Evolutie van het type opleiding gevolgd door de werknemers

Opleidingen	Percentage 2016-2017	Percentage 2017-2018	Percentage 2018-2019	Percentage 2019-2020	Percentage 2020-2021	Percentage 2021-2022
H Sectorale Opleidingen	40,33%	44,81%	49,00%	46,24%	48,99%	46,14%
L Taalonderwijs Sociale Promotie	22,29%	22,81%	21,67%	23,43%	17,12%	16,35%
A Volwassenenonderwijs	14,72%	12,76%	11,49%	10,48%	10,59%	10,90%
I BO Erkend door de Erkeningscommissie	6,18%	5,63%	5,11%	6,44%	7,08%	10,68%
J Algemene opleidingen	9,71%	7,44%	6,55%	5,00%	5,67%	6,81%
D BA/MA Hoger Onderwijs (avond/weekend)	4,66%	4,08%	3,79%	5,64%	5,99%	5,90%
E Vorming in de middenstand	1,68%	1,79%	1,80%	1,52%	2,09%	1,97%
N Niet-erkende cursussen	0,15%	0,30%	0,32%	0,31%	1,23%	0,66%
G Examens voor de middenjury	0,21%	0,28%	0,23%	0,26%	0,27%	0,28%
M Validering van de competenties	0,00%	0,05%	0,02%	0,09%	0,16%	0,20%
F Landbouw	0,05%	0,04%	0,03%	0,04%	0,13%	0,09%
B Het Deeltijds Kunstonderwijs	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,01%
O VDAB/Forem/BXL-Formation/Arbeidsamt	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%
P Mentoropleiding	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%



De belangrijkste paritaire comités voor 2021-2022

N°PC	Titel van de paritaire comités	Percentage
PC 317	De bewakingsdiensten (toezicht, bewaking) (met name Securitas)	28,71%
PC 330	Gezondheidsinrichtingen en -diensten	13,92%
PC 200	Bedienden	13,45%
PC 111	Metaal-, machine- en elektrische bouw (met name arbeiders van Audi)	8,61%
PC 337	Non-profitsector	4,49%
PC 124	Bouwbedrijf	3,52%
PC 310	Banken	2,81%
PC 329	Socioculturele sector	2,56%
PC 306	Verzekeringswezen	1,89%
PC 322	Uitzendarbeid en de erkende ondernemingen die buurtwerken of -diensten leveren	1,73%
PC 312	Warenhuizen	1,63%
PC 335	Dienstverlening aan en de ondersteuning van het bedrijfsleven en de zelfstandigen	1,55%
PC 140	Het vervoer	1,32%
PC 319	Opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten	1,27%
PC 327	De beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen	1,14%
PC 311	De grote kleinhandelzaken	1,08%
PC 302	Hotelbedrijf	1,03%
PC 332	Welzijns- en gezondheidssector	1,01%





Evolutie van de belangrijkste paritaire comités

Paritaire comités	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
317	22,35%	22,75%	21,94%	27,59%	30,93%	28,71%
330	13,42%	11,38%	10,81%	14,04%	14,13%	13,92%
200	16,58%	15,76%	14,98%	10,75%	4,97%	13,45%
111	6,03%	7,77%	7,54%	9,42%	10,63%	8,61%
337	4,85%	4,06%	3,83%	2,95%	3,09%	4,49%
124	2,09%	2,01%	2,20%	2,44%	3,57%	3,52%
310	3,49%	3,79%	3,55%	4,44%	4,88%	2,81%
329	1,50%	1,94%	2,10%	1,97%	2,61%	2,56%
306	2,48%	1,92%	1,97%	1,71%	1,90%	1,89%
322	2,32%	2,38%	1,91%	2,36%	3,17%	1,73%
312	0,06%	1,70%	1,25%	0,83%	1,14%	1,63%
335	1,52%	1,53%	1,54%	1,59%	1,74%	1,55%
140	0,19%	0,08%	0,08%	0,10%	0,12%	1,32%
319	1,02%	1,21%	1,27%	1,34%	1,57%	1,27%
327	0,54%	0,61%	0,60%	0,75%	0,85%	1,14%
311	0,97%	0,92%	0,98%	0,95%	0,98%	1,08%
302	1,91%	1,67%	1,55%	1,91%	2,15%	1,03%
332	0,54%	0,47%	0,60%	0,45%	0,51%	1,01%
209	6,09%	8,03%	11,28%	5,03%	3,07%	0,24%

Lexicon van de meest vertegenwoordigde paritaire comités

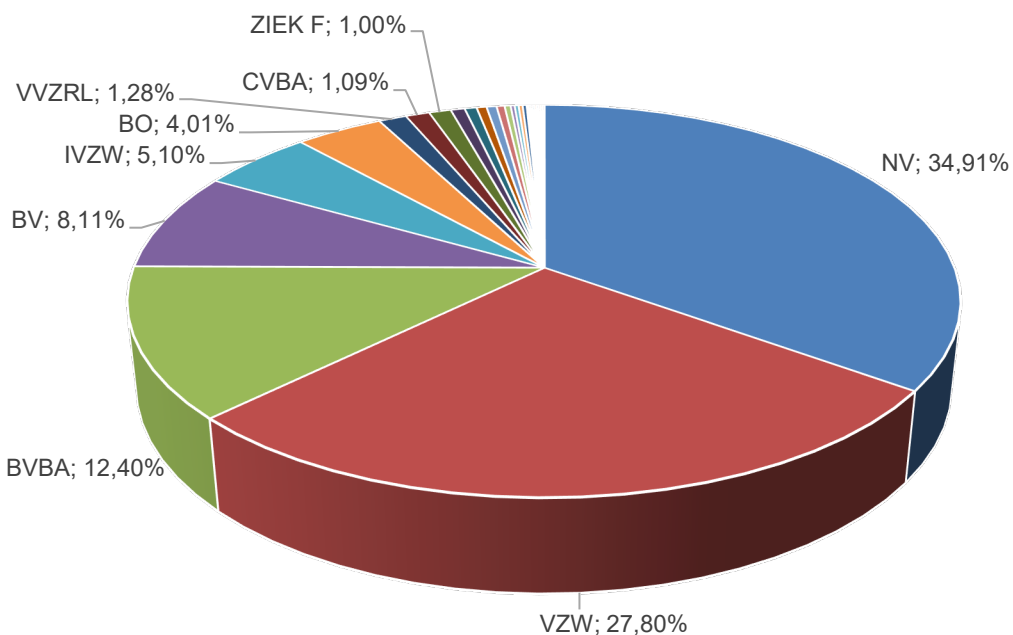
N°PC	Titel van de paritaire comités
PC 111	Metaal-, machine- en elektrische bouw (met name arbeiders van Audi)
PC 124	Bouwbedrijf
PC 140	Het vervoer
PC 200	Bedienden
PC 209	Bedienden van de metaalfabrikatennijverheid (met name bedienden van Audi)
PC 302	Hotelbedrijf
PC 306	Verzekeringswezen
PC 310	Banken
PC 311	De grote kleinhandelzaken
PC 312	Warenhuizen
PC 317	De bewakingsdiensten (toezicht, bewaking) (met name Securitas)
PC 319	Opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten
PC 322	Uitzendarbeid en de erkende ondernemingen die buurtwerken of -diensten leveren
PC 327	De beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen
PC 329	Socioculturele sector
PC 330	Gezondheidsinrichtingen en -diensten
PC 335	Dienstverlening aan en de ondersteuning van het bedrijfsleven en de zelfstandigen
PC 337	Non-profitsector



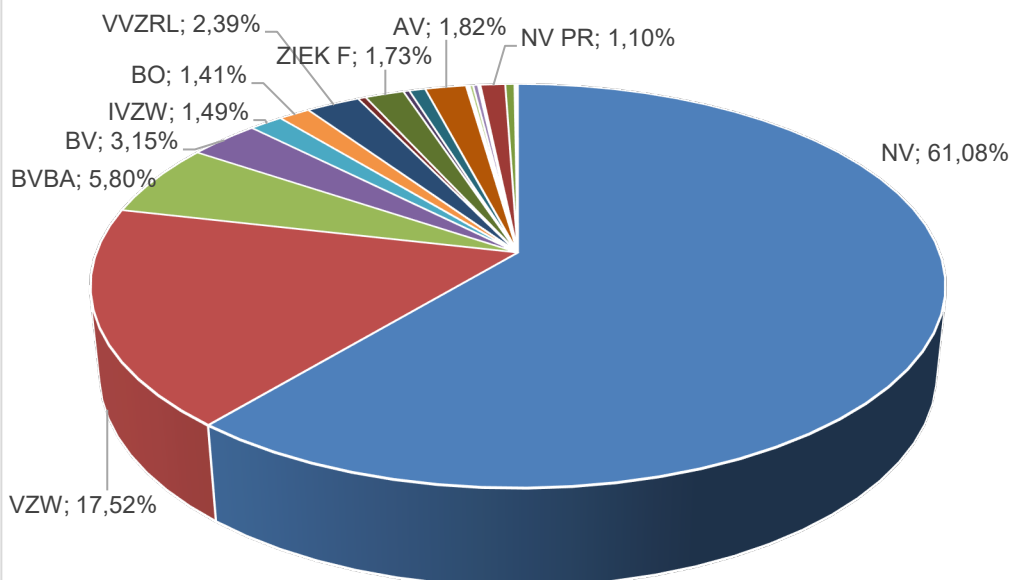
Rechtsvormen voor 2021-2022

Aantal dossiers	Aantal werknemers	Rechtsvorm
383	4169	NV
305	1196	VZW
136	396	BVBA
89	215	BV
56	102	IVZW
44	96	BO
14	163	VVZRL
12	24	CVBA
11	118	ZIEK F
7	18	SON
6	49	CV
5	124	AV
5	5	NP
4	5	OVV
3	11	PRIV ST.
2	15	CVBA SO
2	3	IWO BR
2	2	EESV
2	2	ESV
1	75	NV PR
1	28	VZW PR
1	3	EUPS
1	2	EUPP
1	1	BIPO
1	1	BV
1	1	VOF
1	1	Comm.V
1	1	BVBA SO

Aantal dossiers per rechtsvorm voor 2021-2022



Aantal werknemers per rechtsvorm voor 2021-2022





Evolutie van de belangrijkste rechtsvormen

Aantal dossiers 2017-2018	Aantal werknemers 2017-2018	Aantal dossiers 2018-2019	Aantal werknemers 2018-2019	Aantal dossiers 2019-2020	Aantal werknemers 2019-2020	Aantal dossiers 2020-2021	Aantal werknemers 2020-2021	Aantal dossiers 2021-2022	Aantal werknemers 2021-2022	Rechtsvorm
566	5879	555	6417	475	4939	414	3961	383	4169	NV
387	1386	408	1467	327	1248	335	1174	305	1196	VZW
226	715	252	716	4	4	148	413	136	396	BVBA
1	1	20	54	65	204	67	150	89	215	BV
24	235	21	273	17	213	12	190	14	163	WZRL
4	104	5	128	6	103	4	126	5	124	AV
14	166	19	176	13	121	12	114	11	118	ZIEK F
61	113	78	141	65	125	42	80	56	102	IVZW
58	161	57	164	51	121	47	97	44	96	BO
4	196	2	196	4	160	2	137	1	75	NV PR
0	0	0	0	6	47	9	54	6	49	CV
1	1	2	4	1	13	1	14	1	28	VZW PR
46	130	48	132	29	66	24	50	12	24	CVBA
10	27	9	15	6	10	6	18	7	18	SON



Conclusie

Sinds de regionalisering van het betaald educatief verlof in 2015, heeft het gebruik van de maatregel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest twee duidelijk te onderscheiden fasen doorlopen:

- een eerste fase werd gekenmerkt door een geleidelijke maar constante toename van het aantal begunstigde werknemers en van de bestede budgetten, waarbij een hoogtepunt werd bereikt in het schooljaar 2018-2019;
- deze beginfase werd gevolgd door een tweede fase, waarin een aanzienlijke daling opviel tijdens de drie recentste schooljaren, toe te schrijven aan turbulente, onzekere jaren in de opleidingswereld en op de arbeidsmarkt wegens de gezondheidscrisis.

Over het algemeen tonen de statistieken een onregelmatig gebruik aan van het systeem, dat soms toeneemt (+19,77% wat betreft het toekende budget tussen 2017-2018 en 2018-2019), dan weer afneemt (-24,46% wat betreft het budget tussen 2018-2019 en 2019-2020). Die verschillen kunnen soms worden verklaard door een toename dan wel een afname van het aantal begunstigden (met name binnen de Brusselse NV's die de belangrijkste begunstigden van het stelsel vertegenwoordigen), dan weer door externe factoren die diepe sporen hebben nagelaten in de wereld van werk en onderwijs. Het schooljaar 2021-2022 bevestigt deze trend, met een budgetdaling van 8,65% ten opzichte van het vorige schooljaar (-5,27% wat het aantal ingediende dossiers betreft), hoewel het aantal werknemers weer licht stijgt (+2,22%), voor het eerst sinds het schooljaar 2018-2019.

Bovendien wordt de maatregel overwegend gebruikt door voltijdse werknemers (85,51% voor 2021-2022) – dit kan ook niet anders, gelet op de geldende wetgeving –, wat ook betekent dat mannen in de meerderheid zijn (58,60%). Voorlopig worden er in deze parameters weinig schommelingen verwacht, aangezien de huidige regelgeving uiteindelijk nog een schooljaar blijft gelden (2022-2023) voordat ze wordt vervangen, met nieuwe toekenningsvoorwaarden inzake betaald educatief verlof voor het schooljaar

2023-2024, die deeltijds tewerkgestelden een betere toegang tot en een beter gebruik van de maatregel zullen bieden. We komen hier later op terug².

Wat betreft de opleidingen die gevolgd worden in het kader van het betaald educatief verlof, is de stijging het aanzienlijkst voor de sectorspecifieke opleidingen, namelijk met 5,81% in zes jaar, ondanks enkele schommelingen van jaar tot jaar (-2,85% tussen de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022). Een – weliswaar bescheidenere – stijging is er voor de opleidingen hoger onderwijs (+1,24% in zes jaar) en de opleidingen die erkend zijn door de Brusselse erkenningscommissie (+4,50% in zes jaar, waaronder een stijging met 3,6% tussen de laatste twee bestudeerde academiejaren). De oververtegenwoordiging van de sectorale opleidingen in de terugbetalingsdossiers gaat ten koste van andere soorten categorieën die hun percentage zien verminderen in de loop van de laatste zes jaar: taalopleidingen (-5,94%), opleidingen volwassenenonderwijs (-3,82%) en opleidingen georganiseerd door de vakbonden (-2,90%).

Evenzeer in verband met de paritaire comités is het viertal sterkst vertegenwoordigde sectoren (in de volgende rangorde: PC 317 – sector van de bewakingsdiensten; PC 330 – gezondheidssector; PC 200 voor de bedienden en PC 111 – sector van de metaal-, machine- en elektrische bouw) een logische afspiegeling van onze grootste begunstigen van betaald educatief verlof in de loop der jaren (in 2021-2022 zijn deze vier paritaire comités goed voor bijna twee derde van alle begunstigen), hoewel het aantal begunstigde werknemers per werkgever soms schommelt van jaar tot jaar.

De vertegenwoordiging van de meest voorkomende rechtsvormen volgt dezelfde logica: ongeveer 85% van de werknemers is gegroepeerd in een tripartiete groep bestaande uit naamloze vennootschappen (61,08%), verenigingen zonder winstoogmerk (17,52%) en (particuliere) vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (8,95%).

² Zie de voetnoot op pagina 9 voor meer informatie over de huidige regelgeving en haar toekenningsvoorwaarden inzake het recht op betaald educatief verlof voor deeltijdse werknemers. De nieuwe maatregelen zijn sinds 1 september 2023 van toepassing en zullen de maatregel veel toegankelijker maken voor alle deeltijdse werknemers (minimaal een vier-vijfde contract), pro rata aan hun tewerkstellingsbreuk, ongeacht het soort werkrooster of de arbeidsorganisatie tussen werk- en opleidingsuren.

Hoewel het moeilijk is om de trends in het gebruik van betaald educatief verlof voor de komende jaren te voorspellen, is het toch aangewezen de eerste impact van de hervorming van de maatregel al vanaf het volgende schooljaar te analyseren (met name dankzij de communicatiecampagnes om de opleidingssteun te promoten en vooral de indexering van het forfaitaire terugbetalingsbedrag tot € 22,07³, dat vanaf het schooljaar 2022-2023 van toepassing zal zijn). We zijn ervan overtuigd dat meer communicatie met werknemers en een grotere financiële motivatie van werkgevers toch wel impact zullen hebben op de terugbetalingscyclus in verband met het volgende schooljaar, vooral wat betreft het aantal ontvangen dossiers.

Zoals eerder aangegeven in deze conclusie, zal het komende schooljaar 2022-2023 dus het einde betekenen van de behandeling van terugbetalingsaanvragen op basis van de oude wetgeving, vóór de toepassing van nieuwe, modernere, eenvoudige en inclusieve regels voor begunstigden die gebruikmaken van het systeem vanaf 1 september 2023. In dit verslag zullen we dieper ingaan op de nieuwe parameters betreffende deze nieuwe formule voor betaald educatief verlof in Brussel, zodra het mogelijk is om de impact ervan op het gebruik van de maatregel te analyseren. Uiteraard is het nu al mogelijk om meer te weten te komen over de nieuwe regelgeving via onze website op het volgende adres: <https://economie-werk.brussels/betaald-educatief-verlof-hervorming>.

³ Sinds de regionalisering van het betaald educatief verlof bleef het uur forfait vastgesteld op € 21,30.